

Mariánský sloup Die Mariensäule

Mariánský sloup nechal postavit Jan Vilém z Plankenheimu v roce 1675 při silnici do Lokte. Tvoří jej bohatě zdobený pískovcový sloup na hranolovitém podstavci, zakončeném mohutně vysazenou římsou. Na ní spočívá socha P. Marie s prostovlasou hlavou mírně zvrácenou vzad a s rukama sepjatýma na prsou. Tento sloup byl roku 1993 poškozen a soška byla odcizena. Podle fotografií byla zhotovena kopie sošky, sloup prošel restaurací a byl přemístěn do centra města, kde dnes, na náměstí Staroměstské ulice, stojí.

Im Jahre 1675 ließ Johann Wilhelm von Plankenheim an der Straße nach Loket (Ellbogen) eine Mariensäule errichten. Sie besteht aus einer reich verzierten Sandsteinsäule auf einem mit einem mächtigen Gesims abgeschlossenen Sockel. Darauf fußt eine barhäuptige Statue der Jungfrau Maria, den Kopf leicht nach hinten geneigt, mit zum Gebet gefalteten Händen. 1993 wurde die Säule beschädigt und die Statue gestohlen. Später wurde mithilfe einer Fotografie die Kopie der Statue angefertigt und die Säule einer Rekonstruktion unterzogen. Beides wurde in das Stadtzentrum auf den Platz der Straße Staroměstská versetzt, wo sich die Mariensäule noch heute befindet.

Socha sv. Šebestiána Die Statue des Hl. Sebastian

Socha sv. Šebestiána pochází patrně z doby Františka Flamina z Plankenheimu, z poloviny 18. století. Jedná se o žulovou sochu světce přivázaného ke stromu a protáého pěti korintskými šípky z pozlaceného bronzu. Socha stojí na hranolovitém podstavci o třech stupních. Původně stála na rozcestí cest do Božičan a Mírové. Zde byla socha ohrožována vzrůstajícím množstvím exhalací a proto byla po zrestaurování v roce 1986 přemístěna na současné stanoviště, před kostel sv. Vavřince. Zde byl také opět zrestaurován v roce 2006.

Die Statue des Hl. Sebastian stammt aller Wahrscheinlichkeit nach aus der Zeit Franz Flamins von Plankenheim, aus der Mitte des 18. Jahrhunderts. Es handelt sich dabei um eine Granitstatue des an einen Baum gefesselten und mit fünf korinthischen Pfeilen aus vergoldeter Bronze durchbohrten Heiligen. Die Statue steht auf einem dreistufigen Kantsockel. Ursprünglich befand sie sich an der Weggabelung nach Božičany und Mírová. Hier wurde die Statue jedoch von an Intensität zunehmenden Abgasen bedroht und deshalb, nach ihrer Restaurierung im Jahre 1986, an ihren heutigen Standort, vor die Kirche des Hl. Laurentius, gebracht. Hier wurde sie im Jahre 2006 erneut restauriert.

Gongy Gongs

Gongy z původního stroje věžních hodin kostela sv. Vavřince byly prohlášeny za kulturní památku v roce 2003. Tyto dva bronzové gongy, jejichž jinak hladký povrch je pouze v dolní části zdoben dvěma pásy a signaturou GROSS. MYCH. JOS. DIEPOLDT. IN PRAG 1878, byly po zrestaurování umístěny v síni historie města. Jejich zvuk si může každý návštěvník ověřit.

Gongs aus dem ursprünglichen Uhrwerk der Turmuhr der Kirche des Hl. Laurentius. Die beiden Bronzegongs wurden 2003 zum Kulturdenkmal erklärt. Ihre ansonsten glatte Oberfläche wird im unteren Teil von zwei Streifen und der Signatur GROSS MYCH. JOS. DIEPOLDT. IN PRAG 1878 geschmückt. Nach ihrer Restaurierung wurden sie im Geschichtssaal der Stadt installiert. Hier kann sich jeder Besucher von ihrem Klang überzeugen.

Památník obětem válek Das Denkmal für die Opfer von Kriegen

Památník obětem válek není sice zařazen mezi státem chráněné kulturní památky, je však s historií města úzce spjat. Původně byl tento monolit na podstavci postaven v roce 1898 k uctění památky obětí válek a k 50. výročí korunovace císaře Františka Josefa I. V blíže neurčené době byl památník stržen. Jeho části byly nalezeny při stavebních pracích v roce 1997. Dle dobové dokumentace byl památník zrekonstruován a přesně po sto letech, 25.9.1998, byl na téměř původním místě, v Městském parku, znovu odhalen.

Zwar gehört das Denkmal für die Opfer von Kriegen nicht zu den staatlich geschützten Kulturdenkmälern, es ist jedoch eng mit der Geschichte der Stadt verknüpft. Ursprünglich wurde dieser Monolith auf einem Sockel im Jahre 1889 zur Ehrung der Opfer von Kriegen und aus Anlass des 50. Jahrestages der Krönung von Kaiser Franz Josef I. errichtet. Später, man weiß heute nicht mehr genau wann, wurde das Denkmal abgerissen. Teile davon wurden bei Bauarbeiten im Jahre 1997 gefunden. Das Denkmal wurde historischen Dokumenten gemäß rekonstruiert und nach genau einhundert Jahren, am 25.09.1998, an seinem nahezu ursprünglichen Ort, im Stadtpark, erneut enthüllt.

CHODOV

Kulturní památky
Kulturdenkmäler

Evropská unie, Evropský fond pro regionální rozvoj, Investice do vaší budoucnosti

Ziel 3 | Cíl 3
2007-2013, www.ziel3-cil3.eu

Ziel 3 | Cíl 3
2007-2013, www.ziel3-cil3.eu

Chodov / Chodau

CHODOV je téměř patnáctitisícovým městem ležícím mezi Karlovými Vary a Sokolovem severně od řeky Ohře, v Chodovské pánvi, chráněné ze severu, jihu a západu Krušnými horami a Slavkovským lesem.

CHODOV (CHODAU), die Stadt mit etwa fünfzehntausend Einwohnern, liegt nördlich der Ohře (Eger) zwischen Karlový Vary (Karlsbad) und Sokolov (Falkenberg) im Chodauer Becken (Chodovská pánev). Sie ist von Norden, Süden und Westen durch das Erzgebirge und den Kaiserwald (Slavkovský les) geschützt.

První písemné zmínky o obci Chodov jsou doloženy z konce 12. století. Ke značnému rozkvětu Chodova došlo za jeho držení rodem Plankenheimů. Z tohoto období jsou také dochovány nejhodnotnější stavebně historické památky. Obec, pyšící se bohatou historií hornictví, výroby porcelánu a strojírenství, povýšil na město císař František Josef I. dekretem ze dne 30. září 1894 a následně Chodovu udělil také městský znak. Ve 20. století poznamenalo dějiny města vystěhování většiny původního německého obyvatelstva po druhé světové válce a tzv. dosídlování pohraničí.

Město Chodov prodělalo od poloviny 20. století řadu zásadních změn. Je dobře, že po roce 1989 se vedení města zaměřilo na obnovu města a jeho tradic. Kromě zajišťování základních potřeb chodu města to byla např. záchrana barokního kostela sv. Vavřince a domu čp. 39, dnes Galerie u Vavřince, a výstavba řady objektů pro volnočasové aktivity obyvatel. Současný Chodov je významným regionálním centrem a návštěvníka jistě zaujme nejen historickým jádrem města, tvořeným Staroměstskou ulicí a Městským parkem, zdobeným stavebně historickými památkami. Moderní město zeleně nabízí samozřejmě i pestrou škálu sportovního a kulturního využití, o níž se lze aktuálně informovat na webu města.

Erstmals wurde der Ort Ende des 12. Jahrhunderts erwähnt. Einen bedeutenden Aufschwung erfuhr Chodov unter der Herrschaft des Adelsgeschlechts der Plankenheimer. Aus dieser Zeit stammen auch die wertvollsten historischen Baudenkmäler. Die Gemeinde, die auf eine reiche Geschichte im Bergbau, bei der Porzellanherstellung und im Maschinenbau stolz sein kann, wurde am 30. September 1894 durch Dekret von Kaiser Franz Josef I. zur Stadt erhoben, der anschließend Chodov auch das Stadtwappen zuteilte. Im 20. Jahrhundert, nach dem Zweiten Weltkrieg, wurde die Geschichte der Stadt von der Aussiedlung des Großteils der ursprünglichen deutschen Bevölkerung und der sog. Nachbesiedlung der Grenzgebiete gezeichnet.

Ab Mitte des 20. Jahrhunderts erfuhr die Stadt eine Reihe grundlegender Veränderungen. Es ist gut, dass die Stadtväter nach 1989 die Erneuerung der Stadt und das Aufleben ihrer Traditionen in Angriff nahmen. Neben der Sicherstellung aller Anforderungen für ein gutes Funktionieren des städtischen Lebens gehörten dazu z. B. auch die Rettung der barocken Kirche des Hl. Laurentius (Hl.Vavřinec) und des Hauses Nr. 39, der heutigen „Galerie u Vavřince“ („Galerie am Laurentius“) sowie der Bau einer Reihe von Objekten zur Bereicherung der Freizeitgestaltung der Stadtbewohner. Das Chodov von heute ist ein bedeutendes regionales Zentrum, das seinen Besuchern nicht nur den historischen Stadtkern bietet, der sich über die Straße Staroměstská ulice und den Städtischen Park erstreckt und von historischen Baudenkmälern geschmückt ist. Die moderne, reich begrünte Stadt bietet selbstverständlich auch eine abwechslungsreiche Skala sportlicher und kultureller Erlebnisse und Aktivitäten, über die sich jeder stets aktuell auf den Webseiten der Stadt informieren kann.

Kostel sv. Vavřince Die Kirche des Hl. Laurentius

Kostel sv. Vavřince byl postaven v letech 1725-1733 stavitelem Wolfgangem Braunbocem z Teplé. S řadou finančních problémů se dokončovací práce stavby kostela vlekle až do konce 18. století a poslední úpravy vnějšíku byly provedeny až v roce 1837. V roce 1850 se ve zdivu objevily trhliny, takže musela být provedena důkladná oprava (1865 a 1890). Důlní činnost způsobila další trhliny, které si vyžádaly opět velkou opravu zdi kostela v roce 1933. Po roce 1945 kostel postupně chátral. V 70. letech byla za přispění státu provedena generální oprava fasády kostela a kostel byl vymalován. Vznik dalších trhlin, jejichž příčinou byla zřejmě stavební činnost při stavbě panelových domů pod kostelem, si vyžádal statické zajištění kostela. Jelikož nebylo v silách chodovské římsko-katolické farnosti zajistit potřebné finance jeho na generální opravu, došlo v závěru roku 2005 k dohodě, na jejímž základě byl kostel sv. Vavřince převeden do majetku města Chodov. Město Chodov realizovalo rozsáhlou opravu kostela od května do listopadu roku 2006. Při ní byla zejména rekonstruována střecha, byly opraveny vnější omítky, vitráže oken a kamenné prvky, včetně vstupního schodiště a také byly vyměněny či repasovány všechny dveře. Po této opravě byl kostel znovu vysvěcen biskupem Mons. Františkem Radkovským za účasti veřejnosti a zástupců města a firem, které se na opravě podílely. Kostel, který nepřestal plnit svou sakrální funkci, je dnes také místem pro setkávání při koncertech různých žánrů, při nichž jsou často využívány i zrestaurované varhany.

Die Kirche des Hl. Laurentius (Hl.Vavřinec) wurde 1725 – 1733 vom Tepler Baumeister Wolfgang Braunbock errichtet. Die Fertigstellungsarbeiten an der Kirche zogen sich aufgrund finanzieller Probleme bis zum Ende des 18. Jahrhunderts hin. Erst im Jahre 1837 wurden die letzten Außenarbeiten an der Kirche vollendet. 1850 zeigten sich im Mauerwerk Risse, sodass eine eingehende Reparatur notwendig war (1865 und 1890). Später wurden durch die Bergbautätigkeit weitere Risse verursacht, die 1933 eine erneute umfangreiche Reparatur des Kirchengemäuers erforderten. Nach 1945 war die Kirche einem langsamen Verfall preisgegeben. In den 70-er Jahren wurden Staatszuschüsse bereitgestellt und die Fassade der Kirche einer generellen Rekonstruktion unterzogen. Das Innere der Kirche erhielt einen Anstrich. Das Entstehen weiterer Risse, wahrscheinlich hervorgerufen durch den Bau der Plattenbauhäuser unterhalb der Kirche, erforderten eine statische Sicherstellung der Kirche. Da die Chodover römisch-katholische Pfarrgemeinde nicht in der Lage war, die für die Sanierung der Kirche notwendigen finanziellen Mittel aufzubringen, kam es Ende 2005 zu einer Vereinbarung, nach der die Kirche des Hl. Vavřinec in das Eigentum der Stadt Chodov überging. Die Stadt unterzog die Kirche sodann von Mai bis November 2006 einer umfangreichen Sanierung. Dabei wurde insbesondere das Dach rekonstruiert, der Außenputz, die Bleiverglasung sowie die steinernen Elemente, einschließlich der Eingangstreppe, wieder hergerichtet und auch alle Türen ausgetauscht oder erneuert. Nach dieser Sanierung wurde die Kirche von Bischof Mons. František Radkovský unter Teilnahme der Öffentlichkeit sowie Vertretern der Stadt und aller Firmen, die an der Sanierung beteiligt waren, erneut geweiht. Die Kirche erfüllt auch heute noch ihre sakrale Funktion und ist außerdem ein Ort, an dem sich die Menschen bei Konzerten verschiedenster Genres treffen, wobei oft auch die restaurierte Orgel zum Erklingen kommt.

Boží muka Die Passionssäule

Boží muka byla postavena roku 1672 z popudu Jana Viléma z Plankenheimu při cestě proti staré chodovské faře. Zde stojí dodnes, po několika restauracích, v téměř původním stavu. Jedná se o pískovcovou pozdně renesanční plastiku lucernovitého tvaru, spočívající na sloupu na kvádřovém podstavci s nápisem, zakončenou křížem.

Im Jahre 1672 wurde auf Veranlassung von Johann Wilhelm von Plankenheim am Weg gegenüber der alten Chodover Pfarrei eine Passionssäule errichtet. Hier steht sie auch heute noch, mehrmals restauriert, in ihrer fast ursprünglichen Gestalt. Die Passionssäule ist eine laternenförmige, mit einer Säule auf einem Quadersockel mit Aufschrift ruhende Sandsteinplastik, am oberen Ende mit einem Kreuz versehen.

Co je kulturní památka: Was ist ein Kulturdenkmal:

Za kulturní památky mohou být Ministerstvem kultury prohlášeny nemovité a movité věci, popřípadě jejich soubory, které:

1) jsou významnými doklady historického vývoje, životního způsobu a prostředí společnosti od nejstarších dob do současnosti, jako projev tvůrčích schopností a práce člověka z nejrůznějších oborů lidské činnosti, pro jejich hodnoty revoluční, historické, umělecké, vědecké a technické;

2) mají přímý vztah k významným osobnostem a historickým událostem.

Kulturní památky se evidují v Ústředním seznamu kulturních památek České republiky, který vede Národní památkový ústav.

(zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění)

Das Ministerium für Kultur kann unbewegliche und bewegliche Sachen, ggf. deren Komplexe, zu Kulturdenkmälern erklären, wenn diese:

1) einen bedeutenden Beleg für die historische Entwicklung, die Lebensweise und die Umwelt der Gesellschaft von den ältesten Zeiten an bis zur Gegenwart darstellen, als Ausdruck der Gestaltungskraft und der Arbeit des Menschen in den verschiedensten Bereichen der menschlichen Tätigkeit, dank ihrer revolutionierenden, historischen, künstlerischen, wissenschaftlichen und technischen Werte;

2) eine direkte Beziehung zu bedeutenden Personen und historischen Ereignissen aufweisen.

Ein Kulturdenkmal wird im Zentralen Verzeichnis der Kulturdenkmäler der Tschechischen Republik eingetragen, das vom Nationalen Institut für Denkmalschutz geführt wird.

(Gesetz Nr. 20/1987 Slg., über die staatliche Denkmalpflege, im gültigen Wortlaut)

Vydalo Město Chodov 2010
Zdroje: archiv města Chodov
Autoři textů: Ivana Sarkányová
Spolupráce: Zdeněk Gaudek
Patrik Pizinger

Herausgeber Stadt Chodov 2010
Quellen: Archiv der Stadt Chodov
Textautoren: Ivana Sarkányová
Zusammenarbeit: Zdeněk Gaudek
Patrik Pizinger